

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 3104/2023
10.07.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Драгане Маринковић, председника већа, Марине Милановић и Зорице Булајић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Александар Станковић, адвокат из ..., против туженог Универзитетски клинички центар Ниш, кога заступа Државно правобранилаштво, Одељење у Нишу, ради поништаја, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 872/23 од 18.05.2023. године, у седници одржаној 10.07.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 872/23 од 18.05.2023. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу П1 1273/22 од 04.11.2022. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца, па је поништена одлука туженог број ... од 16.04.2021. године о избору кандидата за пријем 20 немедицинских радника у делу који се односи на изабраног кандидата ББ за радно место ..., као незаконита, па је обавезан тужени да поново одлучи о избору кандидата за радно место ... између пријављених кандидата који су поднели благовремене и комплетне пријаве за ово радно место, а по основу расписаног јавног конкурса туженог по огласу број ... од 26.03.2021. године. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу исплати трошкове парничног поступка у износу од 142.500,00 динара са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде до коначне исплате.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 872/23 од 18.05.2023. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда тако што је одбијен, као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се поништи одлука туженог број .. од 16.04.2021. године о избору кандидата за пријем 20 немедицинских радника, у делу који се односи на изабраног кандидата ББ за радно место ... и да се обавезе тужени да поново одлучи о избору кандидата за радно место ... између пријављених кандидата који су поднели благовремене и комплетне пријаве за ово радно место, а по основу расписаног јавног конкурса туженог по огласу број .. од 26.03.2021. године. Ставом другим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију из свих разлога прописаних чланом 407 Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 18/20).

Врховни суд је испитао побијану одлуку, у смислу одредбе члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 18/20), па је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужени је 26.03.2021. године донео одлуку број .. којом је утврђена потреба за пријем 20 немедицинских радника у радни однос на неодређено време са пуним радним временом и пробним радом у трајању од 6 месеци, поред осталог и за пријем једног Као услови за заснивање радног односа на пословима ... предвиђена је средња стручна спрема одговарајуће струке, као и услови прописани Законом о раду, Правилником о организацији и систематизацији послова туженог број .. од 18.04.2018. године и Каталогом радних места број .. од 18.04.2018. године. На основу те одлуке расписан је и објављен оглас број .. од 26.03.2021. године, па је након протека рока за подношење пријава и провере благовремености и потпуности истих комисија за спровођење конкурса сачинила предлог број .. од 15.04.2021. године, којим је в.д. дикретору туженог предложила да се за радно место ... изабере кандидат ББ. Овај кандидат је и изабран одлуком туженог број .. од 16.04.2021. године. Према дипломи број .. од 29.11.2006. године издатој од стране Института за образовање, заштиту на раду, заштиту животне средине и заштиту од пожара „27. јануар“ Ниш, тужилац је оспособљен за обављање радних задатака Тужилац је радио код туженог на пословима ... у периоду од 2006. до 2018. године, након чега је засновао радни однос код другог послодавца. Изабрани кандидат ББ преминуо је ...2022. године, а био је оспособљен за обављање послова квалификованог ... грађевинске струке, о чему је поседовао и диплому издату од стране Општег удружења занатлија самосталних привредника и њихових задругара од 26.06.1998. године. ББ је код туженог засновао радни однос 1979. године и са прекидима радио код истог на различитим радним местима (између осталих и на радном месту ...) све до дана подношења пријаве на конкурс 17.04.2021. године.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио тужбени захтев тужиоца и поништио оспорену одлуку налазећи да иста није заснована на јасним и оправданим разлозима давања приоритета изабраном кандидату. Тужени је у складу са важећим Правилником и Каталогом радних места у огласу предвидео опште услове које лице треба да испуњава ради заснивања радног односа на радном месту ..., потом образовао комисију ради давања предлога кандидата за избор кандидата за радно место по расписаном конкурс (огласу). Међутим, достављању мишљења није претходио усмени разговор са пријављеним кандидатима, нити достављање писаног образложења од стране комисије у вези са предлогом одлуке. Побијаном одлуком тужени (директор) врши избор кандидата за расписано радно место констатујући да је избор извршен на основу предлога комисије, а притом одлука

директора не садржи аргументе и разлоге давања приоритета изабраном кандидату у односу на неизабраног, који је такође испуњавао опште услове за избор на оглашено радно место.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев, налазећи да је оспорена одлука донета у складу са прописима који регулишу спровођење поступка за пријем у радни однос код туженог, а након што је и сам поступак по расписаном огласу правилно и законито спроведен. Кандидат ББ је испуњавао услове за обављање послова ..., а био је оспособљен да поред ... обавља и све остале послове из Каталога радних места туженог. Овај кандидат је радио код туженог почев од 1979. године на различитим радним местима, а на пословима ... био је радно ангажован од 2005. године до дана подношења пријаве на оглас 17.04.2021. године. Наведене чињенице Комисији за спровођење поступка по расписаном огласу биле су познате на основу пријаве изабраног кандидата, али и на основу персоналне документације туженог. Комисији су биле познате и чињенице које се тичу тужиоца, како у погледу испуњења потребних услова за обављање послова ..., тако и у погледу његовог радног искуства код туженог. Између два кандидата која су испуњавала потребне услове за обављање послова ... комисија је в.д директору предложила кандидата ББ јер је исти могао одмах да се укључи у процес рада, односно да одмах настави са обављањем послова за које заснива радни однос. На основу оваквог предлога комисије в.д директор је донео побијану одлуку и изабрао предложеног кандидата. Приликом избора кандидата ББ в.д. директор је поступио у свему у складу са важећим прописима који регулишу поступак избора и у његовој одлуци нема елемената арбитрарности, односно самовоље, не само због чињенице да је комисија предложила само једног кандидата, већ и због чињенице да се в.д. директор приликом избора позвао на достављени предлог комисије и на основу истог извршио избор, при чему је у самом предлогу образложено којим критеријумима су се чланови комисије руководили приликом предлагања одређених кандидата, па и кандидата ББ. По налажењу другостепеног суда тужени није био у обавези да обавља разговоре са кандидатима и да о обављеним разговорима сачињава записник јер је такво поступање у поступку одлучивања предвиђено само као могућност имајући у виду одредбе члана 9 Посебног колективног уговора за здравствене установе чији је оснивач РС, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе, а у конкретном случају то није било потребно с обзиром да се радило о кандидатима који су код туженог радили дужи временски период, те су код њега постојали додатни подаци о њиховом искуству у раду, оспособљености и стручној спреми.

По оцени Врховног суда, другостепени суд је правилно применио материјално право.

Посебан колективни уговор за здравствене установе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе („Службени гласник РС“ број 96/19...58/20), између осталог уређује и заснивање радног односа у здравственим установама на која се односи овај колективни уговор. Чланом 5. став 1, 2. и 3. прописано је да радни однос са послодавцем може да заснује само лице које поред законом прописаних услова, испуњава и друге услове за рад на одређеним пословима утврђеним Правилником о организацији и систематизацији послова (у даљем тексту: Правилник). Правилником се утврђују организациони делови код послодавца, назив и

опис послова, врста и степен захтеване стручне спреме, односно образовања, радно искуство и други посебни услови за рад на тим пословима, у складу са законом. Правилником се утврђује и број извршилаца, независно од тога да ли раде пуно или непуно радно време. Чланом 7. став 1. тачка 3. прописано је да се радно место код послодавца попуњава на један од следећих начина: спровођењем конкурса. Поступак спровођења конкурса из става 1. тачка 3) овог члана покреће послодавац доношењем одлуке о потреби заснивања радног односа која је у складу са кадровским планом здравствене установе који се доноси у складу са законом којим се уређује здравствена заштита, а спроводи се расписивањем јавног огласа. Чланом 8. став 1. прописано је да Јавни оглас, поред услова утврђених Правилником, садржи и: 1) назив и опис посла; 2) начин заснивања радног односа (на одређено или неодређено време); 3) радно време (пуно, непуно или скраћено); 4) дужину пробног рада, ако је за одређене послове предвиђен пробни рад; 5) врсту и степен стручне спреме, односно образовања, који су услов за обављање послова за које се закључује уговор о раду; 6) потребно радно искуство. Чланом 9. став 1, 2. и 3. је прописано да кандидати који су се јавили на оглас могу бити позвани на разговор ради пружања додатних података који могу бити важни за одлуку о пријему (претходно искуство о раду, просечна оцена у току школовања, додатно образовање или оспособљеност, дужина трајања школовања, итд.). О разговору са кандидатом сачињава се записник. О избору кандидата одлучује директор.

У конкретном случају, тужени је, како произилази из утврђеног чињеничног стања, расписао конкурс и спровео изборни поступак у свему на начин прописан наведеним одредбама члана 7, 8. и 9. Посебног колективног уговора за здравствене установе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе и у радни однос примио кандидата који је у свему испуњавао услове расписаног конкурса. Тужени је на основу одлуке о потреби пријема у радни однос 20 немедицинских радника, расписао и објавио оглас, те ја након истека рока за подношење пријава и оцене благовремености и потпуности истих Комисија за спровођење поступка по расписаном огласу сачинила предлог, који је доставила директору. Комисији су чињенице у погледу испуњавања потребних услова за обављање послова ..., тако и у погледу радног искуства код туженог биле познате на основу пријаве изабраних кандидата, али и на основу персоналне документације тужиоца и изабраног кандидата. Комисија је између два кандидата која су испуњавала потребне услове за обављање послова ... в.д. директору предложила кандидата ББ јер је исти одмах могао да се укључи у процес рада, односно да одмах настави са обављањем послова за које заснива радни однос. В.Д. директора туженог је на основу предлога комисије донео оспорену одлуку и изабрао предложеног кандидата ББ за радно место ..., позивајући се у одлуци на достављени предлог комисије. Из изнетих разлога кандидат ББ изабран је у законито спроведеном поступку. Поред тога, како су разлози за избор образложени у предлогу комисије, на који се позива оспорена одлука која је предмет побијања у овом поступку, правилан је, супротно наводима ревизије закључак другостепеног суда да нису испуњени услови за поништај одлуке туженог о избору наведеног кандидата на радно место

Стога су неосновани наводи ревизије о погрешној примени материјалног права.

Наиме, дискреционо је право послодавца да између пријављених кандидата, који испуњавају потребне услове, изврши избор лица ради пријема у радни однос. С

тим у вези, неосновано се ревизијом указује да јавност конкурса искључује дискреционо правно код утврђеног чињеничног стања да је тужени у законито спроведеном поступку за пријем у радни однос на неодређено време по расписаном огласу изабрао и у радни однос на радно место ... примио кандидата који је испуњавао све услове за пријем у радни однос.

Другостепени суд је ревизијом побијану одлуку засновао на чињеничном стању које је утврђено у првостепеном поступку, па се с тим у вези неосновано наводима ревизије указује на битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. Закона о парничном поступку која је учињена пред другостепеним судом, у вези члана 8. и 231. Закона о парничном поступку.

Из наведеног разлога, на основу члана 414. став 1. Закона о парничном поступку, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Драгана Маринковић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**